

Orman Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 16 . 6 . 1972 - Sayı : 14217)

No.
1595

Kabul tarihi
8 . 6 . 1972

Kuruluş, amaç ve görevler

MADDE 1. — «Orman Bakanlığı» adı ile bir Bakanlık kurulmuştur.

MADDE 2. — Orman Bakanlığının kuruluş amaçları şunlardır :

1. Ormanların geniş anlamda korunması, gözetilmesi;
2. Orman topraklarının kaybolmasının önlenmesi ve su toplama havzalarında doğal dengenin sağlanması;
3. Ormanların ekonomik, sosyal ve teknik icaplara göre yönetilmesi ve işletilmesi;
4. Ormanların nitelik ve nicelik itibarıyla geliştirilmesi ve üretimin; devamlı, verimli ve rasyonel bir şekilde artırılmasının sağlanması;
5. Orman sahalarının genişletilmesi;
6. Ormanların korunması, geliştirilmesi, işletilmesi ve genişletilmesi amaçlarının gerçekleştirilmesi için Devlet ormanları içinde veya bitişğinde yaşayan köylülerin kalkındırılması bakımından ilgili kamu kuruluşlarıyla işbirliği yapılarak, gerekli tedbirlerin alınması ve hizmetleriyle ilgili olanlarının uygulanması;
7. Memleket sanayiinin, orman ürünlerine olan ihtiyacının karşılanması, orman ürünleri sanayiinin geliştirilmesi ve yurt içi tüketim fazlasının işlenmiş olarak ihracının sağlanması.

MADDE 3. — Orman Bakanlığının görevleri şunlardır :

1. Ormanların gözetim ve denetimini yapmak, usulsüz ve kanunsuz müdahalelere, doğal afetlere, yangınlara, bitkisel ve hayvansal zararlılara karşı özel mevzuatına göre korunmasını sağlamak;
2. Ormanların sınırlandırılmasını ve kadastroğunu yapmak;
3. Ormanlarda vasıf tayini ile Devlet ormanlarına ilişkin irfak hakkı tesisine ve izne ait işleri ve mülkiyetin muhafazası işlerini yürütmek;
4. Ormanların imar, ıslah ve bakımını sağlamak;
5. Ormanlıkla ilgili her türlü ağaçlandırma plânını düzenlemek ve bu plânın gerektirdiği etüt ve projeleri yapmak veya yaptırmak;
6. Orman sınırları içinde yangın ve çeşitli nedenlerle meydana gelmiş ve gelecek olan açıklıklarda veya verimsiz veya vasıfları bozulmuş orman alanlarında orman tesisi için, yerli ve yabancı türlerle ağaçlandırmalar yapmak, özel mevzuatına göre orman rejimine alınacak, yetişme muhteli şartları elverişli ve ekonomik icapların gerektirdiği yerlerde veya havza amenajmanı esaslarına göre orman yetiştirilmesi gereken alanlarda yeniden orman yetiştirmek;
7. Su toplama havzalarında orman rejimine giren veya girecek olan alanlarda, havza amenajmanı esasları dâhilinde, doğal denge üzerinde ormanların olumlu etkilerini gerçekleştirecek, toprak aşımına ve taşınmalarını önleyecek teknik ve kültürel tedbirleri almak, rüzgâr erozyonu ile savaşmak, sahil ve kara kumullarını tespit etmek, çığ teşekkülünü önlemek, ayrıca tarım alanlarında verimi artırmak gayesiyle ilgili kuruluşlarca tesis edilecek koruyucu orman şeritlerinin plân ve projelerini yapmak ve uygulamada teknik yönden yardımcı olmak;
8. Devlet ormanları içindeki otlak, yaylak ve kışlakları, özel mevzuatına göre ıslah etmek, otlakta amenajman plânlarını yapmak veya yaptırmak;

9. Kamu kuruluşlarının, gerçek ve tüzel kişilerin orman ağacı fidan ihtiyacını karşılamak amacıyla sürekli ve geçici fidanlıklar kurmak, işletmek ve fidanlık kurucaklara yardımcı olmak, her türlü orman ağacı fidanı, tohum, çekik ve diğer üretim maddelerini yurt içinden ve gerektiğinde yurt dışından sağlamak ve seleksiyonunu, denemesini kontrolünü yapmak ve bu hizmetlerin yapılabilmesi için gerekli tesisleri kurmak, orman içi mera ıslahı için lüzumlu tohum ve diğer üretim maddelerini özel mevzuatına göre sağlamak ve gerektiğinde üretmek, yurt dışına ihraç ve yurda ithal edilecek orman ağacı fidan, tohum ve diğer orman üretim maddelerinin menşe ve kalitelerini belgelendirmek;

10. — Kendi arazisinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup ağaçlandırmaya elverişli yerlerde, yerli ve yabancı türlerle, ağaçlandırma yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerle her türlü teknik yardımda bulunmak ve bu ağaçlandırmaları yapacaklara, özel mevzuatı gereğince, mevcut veya teşkil edilecek kaynaklardan verilen kredi ve yardımlara ilişkin iş ve işlemleri yapmak;

11. Yurtta orman ve ağaç sevgisini artırmak için köy, kasaba ve şehirler dolayında gerekli koşullar bulunduğu takdirde, örnek nitelikte ağaçlandırmalar yapmak ve yapacaklara yardımcı olmak;

12. Orman amenajman plânlarını ve orman envanterini yapmak; tüzel kişiliği haiz kamu kurumları ormanlarıyla özel ormanlara ait amenajman plânlarını ve orman envanterini de yaptırmak veya yapmak;

13. Ormanlık hizmetlerinin gerektirdiği nitelik ve nicelikte harita ve hava fotoğraflarını sağlamak, ilgili kuruluşların ihtiyaçlarını karşılayamaması halinde bu hizmetleri yapmak veya yaptırmak;

14. Toplumun, ormanların kolektif hizmetlerinden ve ürünlerinden çok yönlü, sürekli, düzenli bir biçimde yararlanmasını sağlamak amacıyla gerekli her çeşit etüt, plân ve projeleri yapmak, yaptırmak ve uygulamak;

15. Orman ürünleri ve sanayi mamûllerinin standartlarını geliştirme çalışmaları yapmak, uygulanmasını sağlamak, kalite kontrollerini yapmak ve bunları en uygun şekilde değerlendirmek;

16. Odun maddesinin yakıt olarak kullanılmasının azaltılması ve önlenmesi amacıyla ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak gerekli bütün tedbirleri almak;

17. — Ormanların korunması, geliştirilmesi, işletilmesi ve genişletilmesi amaçlarını gerçekleştirmek için Devlet ormanları içinde veya bitişğinde oturan köylülerin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak maksadıyla, kalkınma havzalarında yapılacak etüt, araştırma, plân proje ve programlarının hazırlanması işlerine katılmak ve hizmetleriyle ilgili olanlarını uygulamak;

18. Orman içi veya bitişğinde oturan köylülerin kalkındırılması ile ilgili, özel mevzuatına göre, mevcut ve ilerde tesis edilecek her çeşit kredi ve yardım kaynaklarının en iyi şekilde bu nitelikteki hizmetlere yöneltilmesi ve Devlet ormanlarının korunması, ormanlık sahaların genişletilmesi ve gözetilmesiyle işletilmesinde Devletle köylülerin işbirliğini sağlayıcı gerekli tedbirleri almak ve uygulamak;

19. Buldukları yerlerde kalkındırılmalarına imkân olmadığı yapılan etütler sonunda anlaşılan ve başka yerlere nakillerine karar verilen orman içinde veya bitişğinde oturan köylülerin bıraktıkları, orman bütünlüğünü sağlama yönünden gerekli görülen, taşınmaz mallarının kamulaştırılmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek;

20. Orman ürünleri sanayinin millî ekonominin gereklerine göre kurulup geliştirilmesine ilişkin politikanın uygulanmasını gözetip kontrol etmek, uzun vâdeli sanayi plânını hazırlamak ve orman ürünlerinin rasyonel ve ekonomik olarak değerlendirilmesi için memleket koşullarının gerektirdiği yeni teknolojiyi uygulamak ve uygulatmak;

21. Orman ürünleri sanayii mamullerine olan yurt içi ihtiyaçlarını bol, ucuz, yerinde, zamanında karşılamak, karşılatmak ve kendi kuruluşlarına aidolanların etüt ve plânlarını yapmak gerektiğinde lüzumlu tesisleri kurmak ve işletmek;

22. Orman ürünleri sanayiinin hammadde ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin her çeşit etüt, plân proje ve programları yapmak, yaptırmak ve uygulamalarını izlemek;

23. Orman ürünleri sanayii alanında kamu ve özel sektör çalışmalarının verimlilik ve etkinliğini sağlamak için her türlü teşvik ve teknik yardım ile kontrol tedbirlerini almak, örnek olmak ve önderlik yapmak;

24. Yurt içi ihtiyaçtan fazla olan orman sanayii mamullerinin ve zaruret halinde diğer orman ürünlerinin yurt dışına ihracı için gerekli tedbirleri almak;

25. Ormanlar içinde ve orman rejimine girecek olan yerlerde, tabiatı koruma sahaları ve milli parklar ile ormancılık yönünden tesis edilecek mesireleri özel mevzuatına göre plânlamak, bu plâna göre kurulmasını ve işletilmesini düzenlemek;

26. Memleketin kara av kaynakları ile, sportif amaçlara uygun olarak, orman içi dere ve göllerine ilişkin envanter ve plânlamayı yapmak ve bu kaynakları düzenli bir şekilde korumak, geliştirmek ve lüzumlu tesisleri kurmak;

27. Bakanlığın çalışma alanına giren hizmetlere ilişkin olarak okul, enstitü, eğitim merkezleri ile sürekli ve geçici kurs merkezleri açmak, yurt içinde ve dışında personel yetiştirmek, her çeşit uygulamalı araştırmalarla eğitim, öğretim, yayın ve yayım çalışmaları yapmak;

28. Ormancılık hizmetlerinin gerektirdiği ölçüde ve 3127 sayılı Kanununun 18 nci maddesi hükmüne uyularak Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve diğer ilgili teşekküllerle işbirliği halinde lüzumlu tesisleri kurmak suretiyle meteorolojik ve hidrolojik gözlemler yapmak;

29. Diğer kanunların Orman Bakanlığına verdiği hizmet ve görevleri yapmak;

30. Bu maddeyi ilgilendiren fıkralar için yönetmelik hazırlanır.

MADDE 4. — Orman Bakanlığı, bir Müsteşarla Müsteşar muavinleri ve müşavirler ile aşağıda yazılı birimlerden kurulmuştur.

1. Özel Kalem Müdürlüğü,
2. Yüksek Fen Kurulu,
3. Teftiş Kurulu Başkanlığı,
4. Hukuk Müşavirliği,
5. Plânlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı,
6. Teknik Araştırma Dairesi Başkanlığı,
7. Milli Parklar Dairesi Başkanlığı,
8. Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı,
9. Personel ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı,
10. Orman Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü,
11. Dış İlişkiler Müdürlüğü,
12. Yayın ve Derleme Müdürlüğü,
13. Levâzım Müdürlüğü,
14. Evrak ve Arşiv Müdürlüğü.

MADDE 5. — Müsteşar, Bakanın Müşaviri ve yardımcısıdır. Bakanlık dairelerinin sorumlu âmir ve murakibidir. Bakanlığa ait bütün işleri Bakan adına ve ondan alacağı direktif dairesinde düzenleyip yürütür ve gerekli emirleri verir.

Müsteşar yardımcıları, Bakanlık işlerinin yürütülmesinde Müsteşara yardım ederler. Müsteşar tarafından kendilerine ayrılacak olan işleri yürütürler.

MADDE 6. — Teftiş Kurulu Başkanlığı, müfettiş sıfat ve yetkilerini taşıyan bir başkanın yönetimi altında, Bakan adına, Bakanlık teşkilâtı ile ona bağlı beşekkül ve müesseselerin bütün işlerini teftiş ve murakabe eder. Teftiş Kurulunun çalışma şekil, şart ve esasları ile müfettişlerin nitelikleri, görev ve yetkileri en geç altı ay içinde çıkarılacak tüzük ile belli edilir.

MADDE 7. — Hukuk Müşavirliği, Bakanlık makamından verilecek işleri görür. 4353 ve 5797 sayılı Kanun hükümlerine göre idari ve adli kaza mercilerinde açılan davalara ait gerekli bilgileri hazırlar ve Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığa temsil eder.

MADDE 8. — Ormançılık Yüksek Danışma Kurulu; ormançılık sorunları hakkında görüş ve tavsiyelerde bulunmak üzere:

- a) İlgili Bakanlıkların,
- b) Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının,
- c) İlgili fakültelerin,
- d) Bakanlığa bağlı ilgili kuruluşların,
- e) Tüzüğünün gerektirdiği son olağan genel kurul toplantısını süresinde yapmış olan meslekî teşekküllerin,

f) Türkiye Ticaret Odaları - Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin,

En az birer temsilcisinden kurulur. Kurulun Başkanı Orman Bakanındır. Müsteşar, Plânlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanı ve Hukuk Müşaviri Kurulum tabii üyesidir. Kurulun sekreterlik hizmetleri Plânlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığınca yürütülür. Kurul, iki yılda bir toplanır. Gerekliğinde Orman Bakanı Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Bakanlık; her toplantının amacını, gündemini hazırlar ve toplantıdan en geç iki ay önceden toplantıya katılacaklara duyurmak suretiyle davet eder.

Kurula katılacak temsilcilerin; müzakere konusunun niteliğine ve ihtisas kollarının özelliğine göre sayılarının artırılmasına ve ilgililerin tespitine Orman Bakanı yetkilidir.

Kurula, toplantı yeri dışından katılacaklara harcırahları verilir. Toplantıya katılan üyelere memur olmayanlara, her toplantı günü için Bakanlar Kurulunca tayin ve tespit edilecek miktar üzerinden tazminat da ödenir.

MADDE 9. — Bu kanunun 8 nci maddesinde yazılı iş, işlem, görev ve yetkilerin şekil ve esasları tüzükle belli edilir.

Diğer maddelerde yazılı kuruluşlara ait görev ve çalışma şekil ve esasları düzenlenecek yönetmeliklerde belirtilir.

Atama ve personel işleri

MADDE 10. — Müsteşar, Müsteşar yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı ve Bakanlık müfettişleri ile 1 nci hukuk müşaviri, Genel müdürler ortak kararla, diğer memurlar Bakanlığa atanır.

MADDE 11. — Bakanlık teknik hizmetlerine ilk gireceklerin, yüksek veya orta dereceli meslekî teknik öğrenimi bitirmiş veya ilkökul mezunu çıraklık eğitiminden geçmiş diploma veya şahadetname almış olmaları şarttır.

Orman mühendisliği yapabilmek için Yüksek Orman Mektebini veya Orman Fakültelerini bitirmiş olmak şarttır.

Yabancı memleketlerden diploma almış olanların Türkiye Orman fakültelerinde verecekleri (Kolgyum) sınavını başarmış olmaları şarttır.

Kazanılmış haklar saklıdır.

Orman ameliyat mektebi ile orta orman okullarını bitirenler, kanunların uygulanmasında, Orman Tekniker okullarını bitirenlere tanınan hak ve yetkilere sahiptirler.

MADDE 12. — Orman Bakanı, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına göre, Bakanlık hizmet ve görevlerinin gerektirdiği birim ve müesseseleri kurmaya ve kadroları ihtiyaca göre dağıtmaya yetkilidir.

Çeşitli hükümler

MADDE 13. — 6831, 3204 ve 3904 sayılı kanunlar ile orman hizmet ve konularına ilişkin diğer kanun, tüzük ve yönetmeliklerde ve bunların ek ve değişikliklerinde, Tarım Bakanına veya Bakanlığına verilmiş olan görev ve yetkiler Orman Bakanına veya Bakanlığına geçmiştir.

Orman hizmetlerine ilişkin konular dışında kalan diğer hizmet ve konulardan Tarım Bakanlığı kuruluşlarına ilişkin olanlar hakkında özel kanunlarda yazılı hükümler saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 1. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 134 ncü maddesi gereğince düzenlenecek tüzük yürürlüğe girinceye kadar Bakanlık disiplin kurulu, müsteşar yardımcılarında birinin başkanlığında, teftiş kurulu başkanı, hukuk müşaviri ve personel ve sosyal işler dairesi başkanından veya yokluklarında kendilerine vekâlet edenlerden kurulur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Orman Genel Müdürlüğü katma bütçesi ile döner sermayesine aid olup, halen Orman Bakanlığında kullanılan her çeşit taşınır mallarla taşıt araçları ve sair araç ve gereçler Orman Genel Müdürlüğünden bedelsiz olarak Orman Bakanlığına devredilir. Devlet Orman İşletmeleri döner sermayesine ilişkin olanlar Devlet Orman İşletmeleri döner sermayesinden, mukayyet kıymetleri üzerinden, düşülür.

MADDE 14. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
16	142	407	4	56	413
18	180	452		64	625
20	26	151		65	647:654
24	75	108:134			
	76	167:192			
	77	229:234			
	79	296:314,315:316			
	83	365:382			

I. - Gerekliliği 427 ve 427'ye 1 nci ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisinin 75 nci Birleşimi-ne, 101 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu nun 65 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. - Bu kanunu; Millet Meclisi Orman ve Plân, Cumhuriyet Senatosu Tarım ve Bütçe ve plân Komisyonları görüşmüştür.

III. - Esas No. 1/511